Завод за јавно здравље “ Тимок “ Зајечар
Сремска 13, 19000 Зајечар
e-mail: timok@zavodzajecar.rs www.zavodzajecar.rs
жиро рачун 840-250667-71; матични број 07147929; шифра делатности 8690; ПИБ 101327330
централа: +38119422477, +38119422543 рачуноводство: +38119425659

Светски дан борбе против дијабетеса 2026.

Рано деловање против дијабетеса

14. новембар је Светски дан борбе против дијабетеса. Да ли сте знали да више од 40% људи који живе са дијабетесом широм света нема постављену дијагнозу? Без правовремене дијагнозе, оболели можда неће моћи да приступе нези, лечењу и подршци који су им потребни да би контролисали своју болест и живели здраво.

Познавање симптома дијабетеса може помоћи људима да препознају када треба да потраже помоћ. Уобичајени симптоми укључују појачану жеђ, учестало мокрење, умор и замућен вид. Дијабетес типа 1 често се развија брзо, док се дијабетес типа 2 обично развија постепено и може изазвати мало приметних симптома или проћи потпуно без њих.

Тема Светског дана борбе против дијабетеса за 2026. годину, „Рано деловање против дијабетеса“, наглашава важност ранијег успостављања дијагнозе, приступа свеобухватној нези и смањења стигме која прати ову болест. Смањење јаза у дијагностиковању представља глобални приоритет. Један од пет глобалних циљева за покривеност заштитом од дијабетеса, које подржавају државе чланице СЗО, поставља циљ да до 2030. године буде дијагностиковано 80% људи са дијабетесом.

Кључне поруке:

- **1. Препознавање симптома:** Више од 40% људи који живе са дијабетесом нема постављену дијагнозу. Уобичајени симптоми укључују појачану жеђ, учестало мокрење, умор и замућен вид.
- **2. Препознавање дијабетеса типа 1:** Дијабетес типа 1 може се развити у било ком животном добу. Често остаје непрепознат или се постави погрешна дијагноза, нарочито код одраслих особа. Правовремено препознавање симптома кључно је за постављање дијагнозе и започињање лечења које спасава живот.
- **3. Унапређење правичног приступа нези:** Постављање дијагностике може побољшати исходе лечења само уколико је праћено правовременим приступом приступачној здравственој нези и континуираној подршци.

- **4. Стварање здравијег окружења:** Обезбеђивање приступа здравој храни, безбедним просторима за физичку активност и квалитетним здравственим услугама за све, ефикасно смањује ризик од развоја дијабетеса типа 2 и пружа подршку успешном управљању овом болешћу.
- **5. Приоритет на квалитетној нези:** Квалитетна и непрекидна здравствена заштита смањује ризик од компликација и омогућава особама које живе са дијабетесом да воде здрав, испуњен и продуктиван живот.
- **6. Подршка уместо стигматизације:** Стигма која прати дијабетес је широко распрострањена, штетна и може се спречити. Свака особа која живе са дијабетесом заслужује подршку. Речи које бирамо и слике које приказујемо су важне.

Извор:https://www.who.int/campaigns/world-diabetes-day/2026

